

OTOCZAK

DARMOWY BIULETYN WEWNĘTRZNY
TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW MINERAŁÓW I SKAMIENIAŁOŚCI

Nr. 2

1996r.

MAMY WŁASNĄ BIBLIOTEKĘ !!!

Jeśli poszukujesz materiałów na temat jakiegoś geologicznego problemu zadzwoń pod numer 26-37-29 (prosić Tomka). Książki wypożyczane będą na okres jednego miesiąca, na spóźnialskich czekać będą kary (5,- zł za miesiąc). Książki odbierać i oddawać można jedynie na poniedziałkowych zebraniach.

Pozycje miesiąca:

1. Doskonałe opracowanie R. Kongiela o górnokredowych belemnitach przełomu Wisły.
2. Angielski atlas bezkręgowców kopalnych - ponad 2000 zdjęć, tekst po angielsku.
3. Opracowanie stanowiska na ichtnofaunę w Łubnie.
....i wiele, wiele innych bestselerów.

Dostępny jest (za darmo) program do inwentaryzacji odkrywek; lokalizacje nanosi się na mapę za pomocą współrzędnych.
Program dostępny u redaktora.

CIEKAWE MIEJSCA:

SULEJÓW:

W Sulejowie znajduje się stary kamieniołom jury (kimeryd-oksford). Jego usytuowanie pokazuje fig. 1. Najprostrza do niego droga to ta, która biegnie wzdłuż zachodniego brzegu Pilicy. Należy nią przejść ok. 2-3 km (licząc od Sulejowa) i zaraz za zakładem skrócić w prawo. Po około 150 m dojdziemy do starej kopalni (obecnie znajdują się w niej dwa jeziorka).

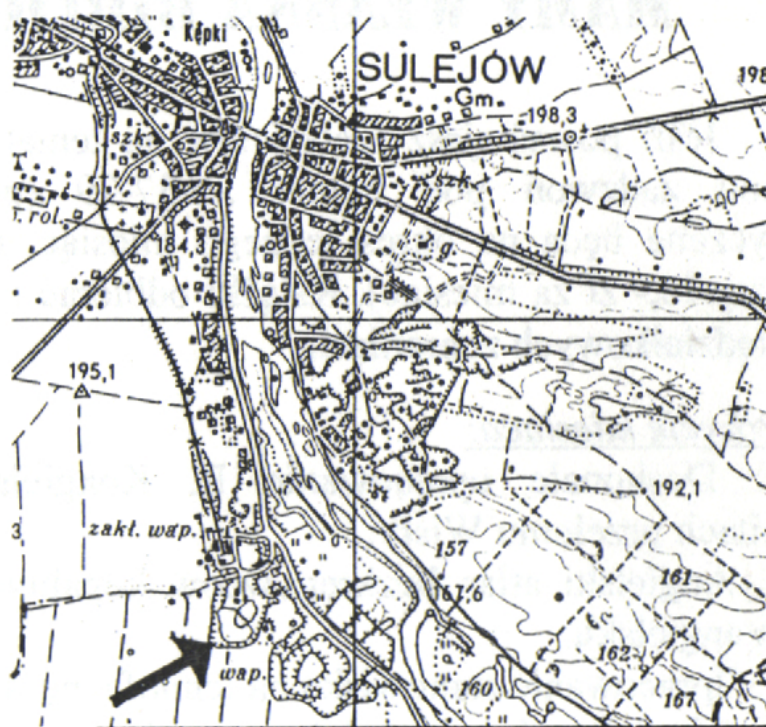

Fig. 1

W odkrywcę odsłaniają się kimerydzkie i oksfordzkie wapienie. Najciekawsza warstwa znajduje się w dwóch trzecich wysokości prawej strony odkrywki i odsłania się aż do jej centralnej części. Warstwę tą tworzą silnie spękane wapienie kimerydu, przepelnione fauną. Skamieniałości tu występujące to głównie brachiopody (*Rynchonella*, *Terebratula*), które występują masowo. Prócz ramienionogów dość liczne są małże (*Pholadomya*), jeżowce (*Hemicidaris*). Czasem znaleźć tu można ślimaki i niewielkie amonity. Fauna w tym odsłonięciu jest dość liczna i dobrze zachowana.

Literatura:

Wiesław Barczyk, „Jura okolic Sulejowa”, *Acta Geol. Pol.* XI (3)

PIŃCZÓW:

W Pińczowie, na wzgórzu, umiejscowiony jest czynny kamieniołom (fig.1) trzeciorzędowych wapieni. Z wstępem na teren odkrywki niema problemów (czasem wymagane jest pozwolenie od głównego geologa - można je otrzymać od ręki).

Fig.1

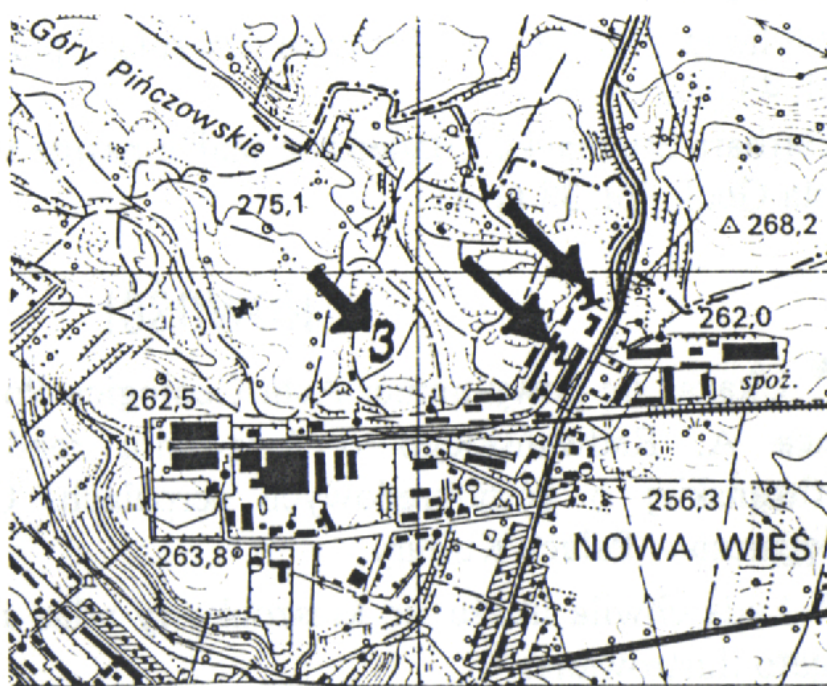

Fig.2

Zanim ruszymy do kamieniołomu (znajduje się on ok. 1 km od bramy), warto zapoznać się z kilkoma eksponatami w „mini - muzeum” (pkt.1) mieszczącym się w budynku dyrekcji (od wejścia po prawej stronie). Okazów nie trzeba specjalnie reklamować - wystarczy powiedzieć, że jest to m.in.: prawie kompletny szkielet wieloryba znaleziony w pobliskim łomie.

Po drodze do kamieniołomu warto przejrzeć leżące na hałdach bloki (pkt.2) wapieni z całych Gór Świętokrzyskich - można tu znaleźć zarówno minerały (galena, kalcyt itp.) jak i skamieniałości. Ciekawe okazy można też znaleźć na wysypiskach odpadów z polerowania. Wśród setek kawałków spolerowanych płyt trafiają się bardzo piękne kalcyty, stromatolity i belemnity.

W samym kamieniołomie (pkt.3) odsłaniają się wapień miocenne (baden). Zawierają one typową dla strefy szelfu faunę.

Możemy tu znaleźć zęby rekinów, płytki rozgwiazd, małże (w tym duże *Pecteny*), ślimaki, jeżowce (niektóre bardzo piękne). Znalezione tu też 2 wieloryby, szczątki delfinów i syren. Drobnej fauny najlepiej szukać na zwietrzałych powierzchniach wapieni, natomiast większych skamieniałości - na starych blokach (są one tam wypreparowane przez deszcze).

Literatura:

Stefania Mączyńska „Jeżowce z wapieni pińczowskich” Acta. Geol. Pol. 43 (1-2)

Barbara Studencka „Badeńskie małże pasma wójczo-pińczowskiego”; Acta Geol. Pol. 38 (1-4)

NOWOŚCI

* Ukazał się nowy numer Acta Geologica Polonica, a w nim m. in.: praca A. Radwańskiego o żerowaniu raków na amonitach, U. Radwańskiej o górnokredowych serpulach. Cena: ?. Do nabycia: księgarnia w Pałacu Kultury.

* Lada chwila ukaże się kieszonkowy atlas skamieniałości - bardzo bogato ilustrowany.

* Ukazała się książka z serii „Nauka i sztuka w krajobrazie Jury; cz. III - PRZYRODA”. Opisana jest w niej ogólna budowa geologiczna okolic Krakowa, oraz około 20 ciekawych pod względem geologicznym miejsc. Na końcu książki mapa geologiczna. Cena: 19,- zł. Do nabycia: sklep „Podróżnika”, ul. Kaliska.

* W ukazującym się co miesiąc piśmie „Góry i Alpinizm” możemy przeczytać (w każdym numerze) o starych kopalniach w Sudetach. W tym numerze o sztolniach na Tąpadłach. Cena: 3,5,-zł. Do nabycia: sklepy: „Podróżnika”, „Paker” (ul. Żurawia).

REDAKCJA: TOMASZ PRASZKIER

Adres do korespondencji:

P.O. BOX 19, Warszawa 37